



ראה בו מעשה-איבה נגד עצם קיומה של מדינת-ישראל והעם היהודי ביכול. כאשר התפרסם גילוי-הדעת מטעם העדה הספרדית בירושלים, היה מובן לקוראים שאנחנו, המועצה, הצטרפנו למערכה הבינלאומית נגד מדינת-ישראל, ומהווים חלק ממנה. אני רואה עצמי נפגע ממנו כאדם פוליטי, המתכוון להציג מועמדותו לכנסת הבאה, העדה הספרדית אמרה למעשה לחבריה שהאיש הזה הוא שוגא ישראל. אני נפגע גם כבעל ועורך העולם הזה, שעל עורכו נאמר שהוא עוכר-ישראל, דבר הפוגע במעמדו, אמירתו ובהצלחתו של העיתון.

● החקירה הנגדית

כהן-צידון: אתה מדינאי?
אבנרי: אני איש פוליטי.
כהן-צידון: האם נכון שכינו אותך בעבר כאנטי-ציוני?
אבנרי: הושמצתי בהשמצות רבות, וזו אחת מהן.

כהן-צידון: התוכל להצביע על כתב-עת ערבי המציע להכיר במדינת ישראל?
אבנרי: בהחלט. המומחה הראשי של אש"ף לענייני ישראל, צברי גדיס, פירסם לפני כשנה בעיתון לבנוני ערבי, אחד העיתונים הנקראים ביותר בלבנון, מאמר שבו דגל בפירוש בהכרה במדינת-ישראל.

כהן-צידון: האם קראת פעם את האמנה הפלסטינית?
אבנרי: כן.
כהן-צידון: האם נכון שאי-אפשר לשנות אותה אלא בהחלטה רשמית של

פלדמן: (קורא את הסעיף 10 במינשר החוץ הישראלי למען שלום ישראל) פלסטיני, המדבר על הקשר בין ישראל והציונות: האם זה משקף את דעותיך? **אבנרי:** השתתפתי בניסוח הסעיף, וראיתי בו חשיבות כפולה. בעניין המהותי, אני מאמין, וזהו אחד מעיקרי השקפתי, שהסדר בין מדינת-ישראל והמדינה הפלסטינית, שתקום לצידה, מוכרח להעניק ריבונות מוחלטת לכל אחד מעיקרי הצדדים בענייני עלייה והגירה. אני רואה מקבילות מסויימת בין הויקה של ישראל לעם היהודי, ובין ויקה של המדינה הפלסטינית לעולם הערבי. ויקה זו חשובה לשני הצדדים, ובצורה זו קל יותר לערבי להבין ולקבל את זיקת ישראל לעולם היהודי. שנית, סעיף זה חשוב כדי להבהיר לערבים מראש שהעסק שלהם הוא עם מדינת-ישראל שהיא ציונית, ואל להם לחשוב שהם עוסקים במדינת-ישראל שר איננה ציונית.

פלדמן: האם המינשר תורגם לשפות אחרות?
אבנרי: כן, הוא תורגם לאנגלית ופורסם בביטאונים רבים שיש להם מהלכים בעולם הערבי. חשוב שהערבים יידעו מהו כרטיס הביקור של יהודים, המדברים איתם. **פלדמן:** אתה מוכן לתת תמונת מצב? **אבנרי:** אחרי נסיון של פעולה במשך 25 שנים, אניני הדיוט בעניין הפלסטיני. מותר לי לומר שאני מומחה. אני סבור שזוהי שנים אחדות עוברת על הנוגעה הלאומית הפלסטינית ועל אש"ף שהפיכה פנימית היסטורית. הם עוברים מדיחיה טוטאלית של מדינת-ישראל לעבר השלמה עימה.

אבנרי על דוכן הערים *

"אילו היה הרצל בן עדות-המזרח..."

לצורכי שיחה עם ראש ממשלת-ישראל? **אבנרי:** כן. בסוף 1975. **כהן-צידון:** האם הסברת לראש-הממשלה את הצעותיך לאש"ף?
אבנרי: אני רואה עצמי חופשי לגלות מה דובר בשיחות עם ראש-הממשלה. **כהן-צידון:** מהו דעתך על "סעיף בלפור" באמנה הפלסטינית?
אבנרי: לדעתי הסעיף הזה כבר בוטל

כהן-צידון: בספרך כתבת: "הציונות הצילה את חיננו. מאוחר יותר לא שכחתי זאת, גם כשהפכתי לא-ציוני, ואולי אנטי-ציוני". מה אתה אומר על זה?
אבנרי: אל ספר יש להתייחס בשל-מותו, כמיקשה אחת. בפרק הראשון של הספר הצגתי את הבעיה, והפסקו שציטטת הוא חלק מהצגה פרובוקטיבית של הדברים.

האם אתה ציוני, מד אנדרי?

למעשה, בעתיד הוא יבוטל גם להלכה. **כהן-צידון:** האם לא פנית לערבים פלסטיניים בדרישה לבטל את הסעיף הזה?
אבנרי: אני לא מייחס למיטמך הזה, הקרוי אמנה פלסטינית, חשיבות כלשהי. בכל השיחות שהיו לי עם נציגים פלסטיניים, אני מדגיש שהכרה הדדית בין ישראל והתנועה הפלסטינית היא תנאי בלי-עבור למשאומתן בין ישראל ואש"ף. **כהן-צידון:** מתי היתה הפגישה הישנה שלך עם ראש-הממשלה?
אבנרי: הייתי חבר במישלחת מטעם המועצה, שנתקבלה עליידי ראש-הממשלה לפני חודשים אחדים. נמסרה על כך הודעה מטעם מישרד ראש-הממשלה. **כהן-צידון:** היו פגישות אחרות?
אבנרי: נפגשנו לפעמים באקראי. **כהן-צידון:** האם היו לכם קשרים עם נציגי אש"ף?

הציונות הצילה, בפסחה, את חיי וחי הורי, איזו מחאה גדולה יותר אפשר לכתוב על תנועה כלשהי?
התיוה היסודית של הספר היא שאני מאמין שהתנועה הציונית הקימה את מדינת-ישראל, שמדינת-ישראל היתה הגר שמת התנועה, ועם הקמת המדינה הפכה התנועה מיותרת. המושג "לא-ציוני" מת-ייחס לתיוה זו.
"אולי אנטי-ציוני" מתייחס לכך שעם הקמת מדינת-ישראל המימסד הציוני טעון פירוק, כמו שאמר דוד בן-גוריון. התנועה הציונית היתה פיגום לבניין המדינה, ועם הקמת הבניין הפך הפיגום מיותר. הספר כולו כתוב ברוח של חיוב הציונות כתנועה לאומית. (כאן קרא אבנרי ארוכות מן הספר, שבו מתואר, "המיפעל המפורא" של המהי-פכה הציונית).

אבנרי: פירמנו שתי הודעות, שבהן הכרנו שאנו מקיימים פגישות עם "אישים פלסטיניים בכירים". אין אנחנו מתנגדים עקרונית להיפגש עם נציגי אש"ף, ואנו סבורים שיש צורך בזה, כדי לפלס את הדרך להיברות בין ממשלתנו ואש"ף. בהודעה האחרונה, השבוע, הודיעה המועצה שארבעה מחבריה, ואני ביניהם, נפגשנו עם "אישים פלסטיניים" בפאריס. **כהן-צידון:** מי היו האנשים שפגשתי?
אבנרי: אני יכול להשיב על כך, מקובל בשיחות מדיניות מסוג זה, שאין לפרסם פרטים אלא בהסכמת שני הצדדים. (כהן-צידון ביקש מן השופטת לחייב את אבנרי להשיב על השאלה. השופטת החליטה שלא לחייב את אבנרי להשיב).

ה"אנטי" מופיע בפרק על המימסד. המימסד טעון, לדעתי, פירוק. עם הקמת מדינת-ישראל, מדינת-ישראל עברו לידה של מדינת-ישראל. **כהן-צידון:** במה מתבטאת הציונות האמיתית, שאתה מדבר עליה?
אבנרי: ציונות אמיתית מתבטאת בשני עיקרים. ראשית: קיומה, ביטחונה ושיגור שוגה של מדינת-ישראל, כנוף המגלם את הציונות. שנית: סולידאריות עם העם היהודי באשר הוא שם. סולידאריות, המתבטאת בזה שיהודי העולם עוזרים ברצון למדינת-ישראל, וגם בזה שמדינת-ישראל עוזרת ליהודים בכל העולם. אולם, לדעתי, להעניק מעמד שווה למי שבא לארץ, המשרת בצה"ל והמשלם את מסיה, ולמי שיושב בחו"ל, למרות שהוא יכול לבוא הנה, אם ציונות זה להישאר בחוץ-לארץ, או אני נגד הציונות.

● חקירה חוזרת

פלדמן: האם ברצונך להוסיף משהו על הודעות המועצה, בקשר עם פגישות-היכנס עם אישים פלסטיניים?
אבנרי: אני רוצה להדגיש כי המועצה היא גוף פוליטי, שכל הודעותיה אמת. אחת המטרות של המועצה היא ליצור קשר של היברות עם גורמים פלסטיניים, כדי להניח יסוד שעליו יוכל להתנהל, בבוא העת, המשאומתן הלישמי בין מדינת-ישראל והמנהיגות הפלסטינית, תוך הכרה הדדית, כדי להגיע לשלום. בבוא העת, כאשר אפשר יהיה לפרסם את הכל על אודות הפגישות האלה, יתברר שהיתה להן חשיבות רבה.

כהן-צידון: האם ידוע לך על תכניות של אש"ף לגיוס בני עדות-המזרח בארץ כדי לפעול בשירות אש"ף, נגד ישראל?
אבנרי: היו מחשבות כאלה בעבר, אבל אש"ף עצמו הבין שהן שטחיות. רבים מבני עדות-המזרח הם אנטי-ערבים דווקא, וחבל, לדעתי, בני עדות-המזרח היו יכולים ליצור את הקשר בין ישראל ובין עמי-ערב. אילו הרצל היה מבני עדות-המזרח, יתכן שהדברים היו אחרים. **כהן-צידון:** האם מישרד-החוץ הטיל עליך תפקיד כלשהו במגעים עם פלסטינים?
אבנרי: לא.
כהן-צידון: האם ביקשת להיפגש

הקונגרס הפלסטיני ברוב של שני-שלישים? **אבנרי:** האמנה הפלסטינית כבר בוטלה. **השופטת פורת:** אתה מוכן לפרט?
אבנרי: ישנן שני צורות מקובלות לביטול מיטמך פוליטי מסוג זה. הראשונה, שהיא נדירה ביותר, היא ביטול רשמי. הדרך השניה היא לשנות את המדיניות ולפעול כאילו המיטמך אינו קיים עוד. למשל: ברית-המועצות לא שינתה את מטרותה המוצהרות, לתולל מהפיכה עולמית ולהרוס את המישטר הקפיטליסטי, אך היא נוקטת עכשיו מדיניות אחרת, והאמריקאים מקבלים זאת כעובדה ופועלים בהתאם לכך. **כהן-צידון:** האם אין צורך בהחלטה מפורשת, כדי לבטל מיטמך כלשהו?
אבנרי: לא. יש הרבה החלטות של הכנסת, שהתבטלו מכיוון שממשלת ישראל התעלמה מהן. למשל, הכנסת החליטה שלעולם לא תהיה נסיגה משטח מוחזק ללא שלום. אך במיגרת הסכמי-הביניים ישראל נסוגה משטחים בלי שלום. מקובל בחיים המדיניים לעסוק במעשים חדשים, במקום לחטט בדברים הישנים.

אני חושב שמהפיכה זאת היא עדיין בעיצומה. יש לה אינדיקציות רבות, פומ-בית לא-פומביות, ואני מאמין שאנחנו מתקרבים ליעד של הכרה הדדית ושלום בין שני העמים. בהקשר זה אני סבור שיש תפקיד היסטורי למועצה, המהווה גשר להיברות. היא נושפיעה בצורה ניכרת למען עידודם וניצחונם של היסודות הריאליסטיים בתוך המחנה הפלסטיני, ובקרב אש"ף בפרט. **פלדמן:** מהם הדברים הפומביים?
אבנרי: הדברים הפומביים הם רבים, דרושי: מומחיות מסויימת להבנת ההתבט-אויות הפלסטיניות, כשם שדרושה מומחיות להבנת מה שקורה בסין-העממית, בבירת המועצות ואסילו בארצות-הברית. בחברות שאינן פתוחות, יכולה מילה אחת, ולפי עמים אף פסק אחד, לסמן מיפנה היסטורי. (כאן ניתח אבנרי בהרחבה פירסומים רבים של אש"ף, ביניהן הצהרותיו של עיד חמאמי, נציג אש"ף בלונדון; הצהרתו של צברי גדיס, ראש המחלקת הישראלי של אש"ף; נאומיו של יאסר עראפאת באו"ם ובמקומות אחרים; עשר הנקוזות של אש"ף מיוני 1974, ועוד).



פרקליט זיכרון פטיק קטן יכול לסמן מיפנה היסטורי...